

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ДОСТЪПНО И СИГУРНО УЧИЛИЩЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Във всички международни и национални документи, свързани с правото на всяко дете да получи достъп до образование, е посочено, че е необходимо за децата и учениците със специални образователни потребности, в частност с физически увреждания, да бъде изградена подкрепяща среда, част от която е достъпната архитектурна среда. Изграждането ѝ е от изключителна важност, тъй като липсата на такава възпрепятства посещението на учебни занятия от деца с физически увреждания.

Също така, в съответствие с изискванията на Закона за интеграция на хората с увреждания е необходимо във всяка сграда, използвана за нуждите на образователната система, да бъде изградена достъпна архитектурна среда. Броят на децата и учениците със специални образователни потребности в страната е 18 296 през учебната 2015/2016 година, от тях с физически увреждания – 1332, като общия брой деца и ученици със специални образователни потребности в държавните училища е 4164, от тях с физически увреждания – 486.

Сигурността на децата, учениците, учителите и помощния персонал в институциите на предучилищното и училищното образование е от изключителна важност. В Закона за предучилищното и училищното образование се запазва съществуващата разпоредба, свързана с отговорността на органите на местно самоуправление да осигуряват и контролират сигурността в образователните институции. Необходимо е да се осигури финансов ресурс за закупуване на технически средства, които в максимална степен да подпомогнат за подобряване цялостната организация на охрана в сградите с учебен процес във връзка със зачестилите случаи на физическа агресия между ученици, родители и ученици, родители и учители, проблеми с наркоразпространението във и около училищата.

Срок на програмата – 15.12.2016 г.

- **Общ бюджет на програмата – 2 000 000 лв.**
- А) Модул “Достъпна архитектурна среда” – 500 000 лв.**
- Б) Модул “Сигурност” – 1 500 000 лв.**

2. ЦЕЛИ

2.1. Обща цел

Осигуряване на свободен достъп на хора с увреждания и специални образователни потребности до сгради за обществено обслужване, предназначени за образование, чрез изграждане на достъпна архитектурна среда до тях, съгласно изискванията на Закона за интеграция на хората с увреждания и Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания (Наредба № 4). Гарантиране живота, здравето и сигурността на учениците, учителите и персонала в сградите и прилежащите им части.

2.2. Конкретни (специфични) цели

Осигуряване на достъп до държавните училища и държавните извънучилищни педагогически учреждения (ДИПУ) чрез изграждане на подходяща инфраструктура, изграждане на покрити рампи, изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи, монтиране на платформени съоръжения, изграждане на асансьори (при доказана необходимост, съгласно чл.35, т.2 от Наредба № 4), адаптиране или изграждане на подходящи санитарни възли на етажите, до които има осигурен достъп за лица с увреждания и довършителни дейности по маркиране на маршрутите и обозначаване на помещенията, осигуряващи достъпната архитектурна среда. Осигуряване на ефективен пропускателен режим в сградите, по-добра организация на охрана чрез технически средства и подготвени охранители, по-добра комуникация с правоохранителните органи и ефективен контрол в случай на инциденти чрез възможност за преглед на записите от видеонаблюдение.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

3.1. Осигуряване на равен достъп на хора с увреждания и специални образователни потребности чрез изграждане на достъпна архитектурна среда като част от нужната подкрепа за тяхното обучение.

3.2. Намаляване и свеждането им до минимум на инцидентите с учениците, учителите и персонала в сградите и прилежащите им дворове.

4. ОБХВАТ

Програмата обхваща държавните училища в системата на Министерство на образованието и науката (МОН), Министерство на културата (МК), Министерство на

младежта и спорта (ММС), Министерството на земеделието и храните (МЗХ) и държавните извънучилищни педагогически учреждения (ДИПУ) в съответствие със спецификите на модулите.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

5.1. Модул “Достъпна архитектурна среда”

Държавните училища в системата на Министерство на образованието и науката (МОН), Министерство на културата (МК), Министерство на младежта и спорта (ММС), Министерството на земеделието и храните (МЗХ) и държавните извънучилищни педагогически учреждения (ДИПУ) от всички области на страната, подали заявка по съответния ред, **с изключение на училищата, които са предвидени за финансиране по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. При кандидатстване по модула не се допускат до класиране проектни предложения на училища, които през предходната година не са използвали по предназначение предоставените им средства по Националната програма „Създаване на достъпна архитектурна среда“.**

5.2. Модул “Сигурност”

Държавните училища в системата на Министерство на образованието и науката (МОН), Министерство на културата (МК), Министерство на младежта и спорта (ММС), и Министерството на земеделието и храните (МЗХ) и държавните извънучилищни педагогически учреждения (ДИПУ) от всички области на страната. **При кандидатстване по модула не се допускат до класиране проектни предложения, които не са придружени с охранително обследване и приложена организация на охраната и пропускателния режим чрез използване на технически и човешки ресурси.**

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

6.1. Модул “Достъпна архитектурна среда”

Описание на дейностите

Всички проектни предложения трябва да съответстват на изискванията на Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания.

6.1.1. ДЕЙНОСТ I: Покрити рампи

Дейност I:

1. Проектиране и изграждане на покрити рампи:

- 1.1. Проектиране и изграждане на покрити рампи;
- 1.2. Изграждане на покритата рампа при готов проект;

2. Изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи.

На основание чл. 147, ал. 1, т. 5 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) не се изисква одобряване на инвестиционен проект, но е необходимо разрешение за строеж, издадено на основание чл. 153, ал. 1 от същия закон.

6.1.2. ДЕЙНОСТ II: Адаптиране и изграждане на санитарни възли

1. Адаптиране на санитарни възли при обособяване от съществуващи клетки - не се изисква разрешение за строеж, проект и оценка за съответствие. Необходимо е представянето на схема;

2. Проектиране и изграждане на нов санитарен възел. На основание чл. 142 от ЗУТ е необходим инвестиционен проект и оценка за съответствие;

3. Изграждане на нов санитарен възел при готов инвестиционен проект и оценка за съответствие.

6.1.3. ДЕЙНОСТ III: Ремонт на прилежаща инфраструктура

Проектни предложения, придружени от количествено-стойностни сметки и схеми, както и проект за външна рампа при необходимост за преодоляване на денивелации по терена.

Проектните предложения трябва да включват дейности по осигуряване на достъпен маршрут до достъпен вход на сграда или съоръжение.

6.1.4. ДЕЙНОСТ IV: Изпълнение на асансьор

1. Проектиране и изграждане. Проектът, на основание чл. 142 от ЗУТ, да съдържа следните части – Архитектурно-строителна, Конструкции, Машинно-технологична, Електро и др., придружени от количествено-стойностни сметки и оценка за съответствие на проекта;

2. Изграждане по одобрени проекти на основание чл. 142 от ЗУТ по части Архитектурно-строителна, Конструкции, Машинно–технологична, Електро и др., придружени от количествено-стойностни сметки и оценка за съответствие на проекта.

6.1.5. ДЕЙНОСТ V: Доставка и монтаж на платформени съоръжения/подемни съоръжения/ подемни платформи с вертикално движение за

преодоляване на денивелация до 2,50 м и подедни платформи с наклонено движение

Предложения, придружени от технически параметри, схеми на предлаганото съоръжение, както и количествено-стойностни сметки и конструктивно становище при необходимост за платформи с вертикално движение. При изискване от компетентните органи – проект и оценка за съответствие.

6.1.6. ДЕЙНОСТ VI: Довършителни дейности по маркиране на маршрутите и обозначаване на помещенията, осигуряващи достъпната архитектурна среда:

Дейности по маркиране на маршрути и обозначаване на помещения. Проектните предложения да отговарят на чл. 5, чл.37а и чл. 8 от Наредба № 4, да бъдат доказани със схеми и да са придружени от количествено-стойностна сметка. Допуска се кандидатстване по тази дейност само след становище от консултант – строителен надзор, удостоверяващо, че изградените елементи на достъпната среда отговарят на изискванията на Наредба № 4.

Модулът включва: подготовка на техническа документация във фаза технически проект, издаване на разрешения за строеж, изпълнение на строително-монтажни работи (СМР), доставки и монтаж и контрол на строителното изпълнение.

Всяко училище или ДИПУ има право да кандидатства по всички дейности по програмата.

Процедура по модул “Достъпна архитектурна среда”

В едномесечен срок от обнародване на Решението на МС за Националната програма „Достъпно и сигурно училище“ за 2016 г.:

- училищата в системата на Министерство на образованието и науката (МОН) представят проектните си предложения в съответния регионален инспекторат по образованието (РИО) по образец, утвърден от МОН.
- Държавните извънучилищни педагогически учреждения представят проектните си предложения по утвърдения образец в МОН.
- училища в системата на Министерство на културата (МК), Министерството на младежта и спорта (ММС) и Министерството на земеделието и храните (МЗХ) представят проектните си предложения към съответния финансиращ орган по образец, утвърден от МОН.

В двуседмичен срок след получаване на постъпилите предложения, финансиращият орган (МК, ММС и МЗХ) със заповед назначават комисия за подбор и

оценяване на предложенията. Комисиите класират подадените предложения на основание определените критерии и ги предоставят в МОН за одобрение.

В двуседмичен срок след получаване на постъпилите предложения РИО обобщава предложения на училищата в системата на МОН и ги представя в МОН.

В двадесетдневен срок от постъпване на проектните предложения в МОН комисия, назначена от министъра на образованието и науката с участието на представител на Агенцията за хората с увреждания, ги разглежда и класира в съответствие с критериите, определени в програмата и съобразно необходимостта от гореизброените дейности. Комисията изготвя протокол и го представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване на проектните предложения, които ще бъдат включени в Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда” за 2016 г.

Критерии за класиране на дейностите по проектните предложения на модул “Достъпна архитектурна среда”

- съответствие с целите на модула;
- брой интегрирани деца и ученици със специални образователни потребности и особено с физически увреждания;
- подходящ сграден фонд;
- обосновка на предлагания бюджет за изпълнение на предвидените мероприятия в съответствие с целите и обхвата на програмата, включително предлагани цени.

Всички представени количествено-стойностни сметки към проектните предложения трябва да отговорят на следните критерии:

- Да са с доказани количества на база проект или приложени схеми и изчисления;
- Да бъдат остойностени по Справочника за цените в строителството, с нанесен съответен шифър.

Кандидати, представили готов инвестиционен проект във фаза технически проект, придружен от подробна количествено-стойностна сметка, както и кандидатстващите само по дейност VI се ползват с предимство при класиране на предложенията.

Не се класират предложения, които не отговарят на Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания.

Допустимо максимално финансиране по модул “Достъпна архитектурна среда”:

- **ДЕЙНОСТ I. 1:** Проектиране и изграждане на покрити рампи - до 19 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;

- **ДЕЙНОСТ I. 2:** Изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи – до 4 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- **ДЕЙНОСТ II:** Адаптиране и изграждане на санитарни възли до 13 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение за два санитарни възли – един за лица с увреждания и един с до три клетки за общо ползване;
- **ДЕЙНОСТ III:** Ремонт на прилежаща инфраструктура до 12 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- **ДЕЙНОСТ IV:** Изпълнение на асансьор до 65 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- **ДЕЙНОСТ V:** Доставка и монтаж на платформени съоръжения /подемни платформи с вертикално движение за преодоляване на денивелация до 2,50 м и с подемни платформи с наклонено движение до 20 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- **ДЕЙНОСТ VI:** Довършителни дейности по маркиране на маршрутите и обозначаване на помещенията, осигуряващи достъпната архитектурна среда до 2 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение.

Разпределението на средствата по програмата ще се извърши пропорционално на броя на училищата и ДИПУ към съответния финансиращ орган, след отделяне на средства в размер на 25 000 лв. за непредвидени СМР, за съпътстващи дейности и такси.

Бюджет на модула – 500 000 лв.

6.2. Модул “Сигурност”

Описание на дейностите

6.2.1 ДЕЙНОСТ I: Цялостно проектиране и изграждане на:

а) Система за контрол на достъпа:

- система за регистрация и отчитане контрола на достъп чрез електронни карти;
 - физически бариери за контрол на достъпа (турникети - съобразени с осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания, брой ученици, учители и персонал).

б) Сигнално-известителна система за охрана на сградата, покриваща рисковите зони, в това число минимум вход, изход и общите части на сградата, паник бутон за връзка с охранителна фирма.

в) Система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център на входовете, изходите, общите части на сградата, както и на прилежащите им дворове и/или спортни площадки.

6.2.2. ДЕЙНОСТ II: Система за контрол на достъпа:

- система за регистрация и отчитане контрола на достъп чрез електронни карти;
- физически бариери за контрол на достъпа (турникети - съобразени с осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания, брой ученици, учители и персонал).

6.2.3. ДЕЙНОСТ III: Сигнално-известителна система за охрана на сградата, покриваща рисковите зони, в това число минимум вход, изход и общите части на сградата, паник бутон за връзка с охранителна фирма.

6.2.4. ДЕЙНОСТ IV: Система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център на входовете, изходите, общите части на сградата, както и на прилежащите им дворове и/или спортни площадки.

Модулът включва: подготовка на техническа документация във фаза проект; доставки и изграждане на техническите средства; пускане в експлоатация и обучение на база приетата организация на охрана и пропускателен режим.

Процедура по модул “Сигурност”

В едномесечен срок от обнародване на Решението на МС за Националната програма „Достъпно и сигурно училище“ за 2016 г.:

- Училищата в системата на МОН представят проектните си предложения в съответния регионален инспекторат по образованието (РИО) по образец, утвърден от МОН;

- Държавните извънучилищни педагогически учреждения (ДИПУ) представят проектните си предложения по утвърдения образец в МОН;

- Училища в системата на МК, ММС и МЗХ представят проектните си предложения към съответния финансиращ орган по образец, утвърден от МОН.

В двуседмичен срок:

- След получаване на постъпилите предложения финансиращият орган (МК, ММС и МЗХ) със заповед назначават комисия за подбор и оценяване на предложенията. Комисиите класират подадените предложения на основание определените критерии и ги предоставят в МОН за одобрение;

- РИО обобщава проектните предложения на училищата в системата на МОН и ги представя в МОН.

В двадесетдневен срок от постъпване на проектните предложения в МОН комисия, назначена от министъра на образованието и науката с участието на представител на Министерство на вътрешните работи и неправителствена организация в областта на охраната и сигурността ги разглежда и класира в съответствие с критериите, определени в програмата и съобразно необходимостта от гореизброените дейности. Комисията изготвя протокол и го представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване на проектните предложения, които ще бъдат включени в модул "Сигурност" от Националната програма „Достъпно и сигурно училище" за 2016 г.

Критерии за класиране на дейностите по проектните предложения на модул "Сигурност"

- Съответствие с целите на програмата;
- Коректна обосновка на предлагания бюджет за изпълнение на предвидените мероприятия в съответствие с целите и обхвата на програмата, включително предлагани цени.

Всички представени количествено-стойностни сметки към проектните предложения трябва да отговорят на следните критерии:

- Да са с доказани количества на база проект или приложени схеми и изчисления;
- Кандидати, представили проект, придружен от подробна количествено-стойностна сметка, кандидатстващи по ДЕЙНОСТ I, се ползват с предимство при класиране на предложенията;
- Не се класират предложения, чиито охранителни обследвания и проекти са изготвени от нелицензирани фирми съгласно Закона за частната охранителна дейност (ЗЧОД).

Допустимо максимално финансиране по модул "Сигурност":

- **ДЕЙНОСТ I:** Цялостно проектиране и изграждане на система за контрол на достъпа, сигнално-известителна система и система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център – до 30 000 с ДДС за едно проектно предложение
- **ДЕЙНОСТ II:** Система за контрол на достъпа – до 14 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;

- **ДЕЙНОСТ III:** Сигнално-известителна система – до 3 500 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- **ДЕЙНОСТ IV:** Система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център – до 12 500 лв. с ДДС за едно проектно предложение.

Допуска се представянето на проектни предложения, както следва:

- само за ДЕЙНОСТ 1;

- за една или две от ДЕЙНОСТИ 2, 3 и 4, в случай че една или две от системите към момента на подаване на проектните предложения вече са изградени и са описани в представеното охранително обследване.

Максимално допустимото финансиране по видове дейности е определено на база 2 вход/изхода и до 9 коридора. В случай че сградата надвишава настоящите параметри, се допускат и предложения с по-високи бюджети, придружени с необходимата обосновка.

Разпределението на средствата по модула ще се извърши пропорционално на броя на училищата и ДИПУ към съответния първостепенен разпоредител.

Бюджет на модула – 1 500 000 лв.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ НА

7.1. Модул “Достъпна архитектурна среда”

Показатели за изпълнение:

Съотношение между одобрени предложения и осъществени предложения

Индикативни параметри:

- брой проектирани и изградени покрити рампи - 4 и брой изградени покривни покрития на вече изградени рампи - 7;
- брой адаптирани и изградени санитарни възли - 9;
- брой ремонти на прилежаща инфраструктура - 7;
- брой проектирани и изградени асансьори -1;
- брой доставени и монтирани платформени съоръжения – 5.
- довършителни дейности за окончателно осигуряване на достъпна архитектурна среда и обозначаването им - 10.

7.2. Модул „Сигурност“

Показатели за изпълнение:

Съотношение между одобрени предложения и осъществени предложения

Индикативни параметри:

- **ДЕЙНОСТ I:** Цялостно проектиране и изграждане на система за контрол на достъпа, сигнално-известителна система и система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център – **35**;
- **ДЕЙНОСТ II:** Система за контрол на достъпа – **14**;
- **ДЕЙНОСТ III:** Сигнално-известителна система – **14**;
- **ДЕЙНОСТ IV:** Система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център – **16**.

8. МОНИТОРИНГ

При реализацията на Националната програма „Достъпно и сигурно училище“ се осъществяват проверки, анализи, междинни и финални отчети и доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение към изпълнението на програмата.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по Националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и други донорски програми.